

turens Fornødenheder underkastet er sandelig en stor Elendighed og Plage for det gudfrygtige Menneske. O, gid der ikke var andet at gøre end at lovprise Herren vor Gud; da vilde du være langt lykkeligere end nu, hvor enhver af dine Fornødenheder gør dig til Kødets Tjener.“

Hvad der ganske særlig foruroligede ham ved disse Undersøgelser, var noget, der iøvrigt allerede for Aar tilbage havde dæmret for ham under hin tilfældige Fordybelse i en Oversættelse af Platons „Fædon“. Det var en stadig klarere Forstaaelse af, at Kristendommen var langt ældre end Kristus, i hvem den kun havde fundet sin Fuldkommengørelse, i hvert Fald foreløbig; at han altsaa ikke kunde trøste sig med, at den vilde være bleven et rent forbigaaende Fænomen, dersom ikke Stats- eller Fyrstemagt havde set sin Fordel ved at hjælpe den op paa Aandens Højsæde. Den syntes at have sine Rødder i selve den menneskelige Urgrund, at suge Næring fra et Instinkt, der laa udenfor Naturen, og som, hvor det i det hele taget fandtes, tilsidst overvandt denne.

„Thi Legemet foraarsager os tusinde Bryderier, opvækker Uro og Forvirring og forstyrrer os, saa vi for dets Skyld ikke formaar at skue det sande. Medens vi lever, vil vi kun da komme Erkendelsen nærmest, naar vi har saa lidt som muligt med Legemet at skaffe og ikke mere Omgang med det, end det er højst nødvendigt, og ikke lader os opfylde af dets Natur.“

Saaledes talte selve Sokrates. Og Buddha? Der var et løsrevet buddhistisk Citat, der sad indbrændt i hans Hjerne og lyste som med Fosforskrift, hver Gang der blev mørkt i hans Indre.

„Den, som intet elsker her paa Jorden og intet hader og intet attraar, kun han har ingen Lænker og er uden Frygt.“

Fra alle Verdenshjørner det samme Svar! Ned gennem alle Tider den samme Fordring: Selvets Fornægtelse, Jeg'ets Udslettelse; thi Lykke var Forsagelse. Men fra Verdens Side lød det omvendt: Selvhævdelse, Egenkærlighed, Legemets Kraft og Viljens Mod; thi Lykke var Tilegnelse. Her fandtes da ingen bærende Bro over Svælget, Aandens Gilding eller Legemets — saadan stod Valget! Denne Afgørelse kom man ikke udenom, naar